ЗМІСТ

Історія держави та права України: навчальний посібник

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

Посібник підготовлений на основі багаторічного досвіду викладання авто-ром навчальної дисципліни у вищих навчальних закладах і з урахуванням кре-дитно-модульної системи навчання. Його метою є не нав’язування читачеві власних оцінок державно-правових явищ, які мали місце протягом багато-вікової історії нашої країни, а спонукання його до творчого мислення, само-стійних роздумів та суджень, власних оцінок тих чи інших історичних подій, явищ, інститутів держави і права.

Не претендуючи на вичерпність викладу навчального матеріалу, а тим більше — на встановлення абсолютної істини, автор хотів би полегшити студен-там, аспірантам, молодим викладачам вивчення та аналіз непростих сторінок державно-правового розвитку України на різних етапах її історії.

Зміст

Передмова 7

Вступ до вивчення історії держави і права України 20
1. Предмет навчального курсу 20
2. Періодизація історії української державності 22
3. Загальна характеристика національного права 30
4. Методологія навчальної дисципліни 34
Запитання і завдання для самоконтролю 36

Модуль І. *Державність і право України найдавніших часів і за княжої доби*

Тема 1. Державність і право на території України дослов'янського часу 37
1. Зародження стародавніх держав на етнічній території України . . 37
2. Державні утворення кочових народів 39
3. Античні міста-держави Північного Причорномор'я 45
4. Боспорське царство 50
Запитання і завдання для самоконтролю 53

Тема 2. Державність Київської Русі 54
1. Формування державності у східних слов'ян. Виникнення Давньоруської держави 54
2. Основні теорії (концепції) утворення Давньоруської держави 62
3. Неспроможність російської концепції утворення та подальшої ролі Київської Русі 67
4. Феодальна роздрібненість Русі 74
5. Новгородська феодальна республіка у складі Давньоруської держави 79
6. Тмутороканське князівство у складі Київської Русі 89
7. Загальна характеристика державної організації Русі 91
8. Соціальна структура давньоруського суспільства 94
9. Державний устрій Русі 102
Запитання і завдання для самоконтролю 115

Тема 3. Давньоруське право 117
1. Загальний огляд правових джерел Київської Русі 117
2. Регулювання цивільно-правових відносин 127
3. Кримінальне право Київської Русі 132
4. Судочинство у Давньоруській державі 138
Запитання і завдання для самоконтролю 141

Тема 4. Галицько-Волинська держава і право 142
1. Утворення держави 143
2. Суспільний устрій 147
3. Державний лад 149
4. Право 154
Запитання і завдання для самоконтролю 157

Модуль II. *Державно-правовий розвиток України під владою іноземних країн*

Тема 5. Велике князівство Литовсько-Руське (середина XIV – друга половина XVI ст.) 158
1. Утворення держави 158
2. Литовсько-польські унії та їх наслідки для України. 160
3. Суспільний устрій 165
4. Державний устрій 171
5. Судова система та судочинство 174
6. Джерела та характеристика права 180
Запитання і завдання для самоконтролю 192

Тема 6. Кримське ханство – держава кримськотатарського народу України 194
1. Утворення держави, її руйнація та знищення 195
2. Організація суспільно-політичного життя держави. 200
3. Політика Росії щодо Кримського ханства 206
4. Україно-татарські стосунки 207
5. Суспільно-політичні та правові процеси у розвитку ханства 210
Запитання і завдання для самоконтролю 213

Тема 7. Правове становище українських земель у складі Польської держави (1569 р. – друга половина XVIII ст.) 215
1. Зміни у політичному устрої Галичини 216
2. Правове регулювання відносин у Галичині під владою Польського королівства 218
3. Остаточна анексія українських земель Польським королівством 221
4. Суспільний устрій 223
5. Державний лад 226
6. Право на українських землях в умовах польського панування . . . 227
Запитання і завдання для самоконтролю 232

Тема 8. Запорозька Січ, її політичний устрій та право 233
1. Передумови та причини виникнення запорозького козацтва 233
2. Козацтво — творець нової форми української державності 236
3. Військово-політичний устрій Запорозької Січі. 240
4. Запорозька Січ у процесі входження України до складу Росії 245
5. Джерела та характеристика права 248
Запитання і завдання для самоконтролю 254

Тема 9. Козацька Гетьманська держава (Військо Запорозьке) та її право 255
1. Передумови Української революції, її характер і рушійні сили . . 255
2. Формування та юридичне закріплення Української Гетьманської держави 261
3. Правове закріплення Української держави в союзі з Московією 273
4. Боротьба козацької України за незалежність у другій половині XVII ст. 278
5. Зміни в суспільному ладі та напрями розвитку політичного устрою Гетьманщини в умовах руйнації Козацької держави 288
6. Джерела права Української Гетьманської держави 291
7. Правове регулювання суспільних відносин в Українській Гетьманській державі 302
Запитання і завдання для самоконтролю 310

Тема 10. Суспільно-політичний лад і право на західноукраїнських землях (друга половина XVIII – початок XX ст.) 312
1. Захоплення західноукраїнських земель Австрією 312
2. Політико-правове становище Галичини у складі Австрії 314
3. Реформи державно-правової системи. 319
4. Кодифікація законодавства та характерні особливості права 321
Запитання і завдання для самоконтролю 327

Тема 11. Державність і право на українських землях у складі Російської імперії (XVIII – початок XX ст.) 329
1. Остаточна ліквідація російським царатом української державності 329
2. Зміни у суспільно-політичному та адміністративному устрої на українських землях 339
3. Судова система і право на українських землях у складі Росії 344
4. Виникнення та утвердження конституціоналізму в Україні 347
5. Кодифікація права в Україні 354
Запитання і завдання для самоконтролю 358

Модуль III. *Відродження, втрата Української державності та її відновлення в новітні часи*

Тема 12. Національна державність і право доби Української революції (1917–1921 рр.) 359
1. Становлення Центральної Ради та її державотворча діяльність 359
2. Україна і Брестський мир 371
3. Конституція Української Народної Республіки 374
4. Встановлення в Україні режиму гетьманства 377
5. Судова та правова система Української Держави 381
6. Військове будівництво за часів гетьмана П. Скоропадського 382
7. Розбудова української національної держави Директорією УНР 386
8. Проекти конституцій Української Народної Республіки 396
9. Західноукраїнська Народна Республіка 400
10. Крим і кримське питання в роки Української революції 405
Висновки. 408
Запитання і завдання для самоконтролю 412

Тема 13. Державність і право на західноукраїнських землях у міжвоєнний період та в роки Другої світової війни 414
1. Захоплення західноукраїнських земель та їх соціально-політичне становище у складі іноземних держав 414
2. Возз'єднання українського народу в єдиній державі 419
3. ОУН як складова частина національного руху опору 426
Запитання і завдання для самоконтролю 435

Тема 14. Становлення в Україні радянської державності і права 436
1. Поширення на Україну більшовицької державності 436
2. Конституційне закріплення більшовицької влади в Україні 442
3. Радянська влада як форма більшовицької диктатури 445
4. Становлення основ українського радянського права 447
5. Кодифікація радянського законодавства у 20-і роки 455
6. Входження України до складу Союзу РСР 457
7. Державно-правові аспекти політики українізації в УСРР 461
8. Ставлення більшовицької влади до селянства у 20-і роки 464
Запитання і завдання для самоконтролю 466

Тема 15. Держава і право України за тоталітарно-репресивного режиму та у повоєнні десятиліття 467
1. Державний устрій радянської України у 30-і роки 467
2. Посилення карально-репресивної функції права 470
3. Витоки геноциду українського народу, його демографічні й соціальні наслідки 479
4. Голодомор як специфічний інструмент тоталітарного режиму . . . 483
5. Правова оцінка Голодомору 1932—1933 років в Україні 488
6. Окупаційний режим в Україні в роки Другої світової війни 498
7. Державно-правовий розвиток радянської України у повоєнні роки 507
Запитання і завдання для самоконтролю 519

Тема 16. Державність і право сучасної незалежної Української держави 521
1. Розпад Союзу РСР і відродження Української держави 521
2. Конституційний процес у незалежній Україні 526
3. Реформа політичної системи в Україні: мета і концептуальні засади конституційних змін 532
4. Зміни в Україні у ході «Помаранчевої революції» та Революції гідності 537
Запитання і завдання для самоконтролю 548

Висновки 549

Післямова 554

Глосарій 560

Бібліографія 565

Книги, які можуть вас зацікавити

Історія держави і права зарубіжних країн

Теорія права і держави. Підручник, 4-те видання

Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести

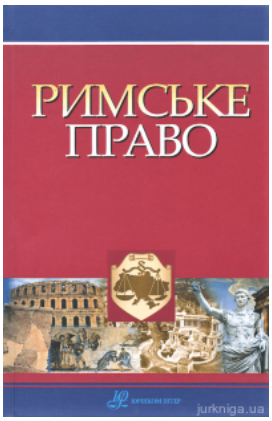

Римське право

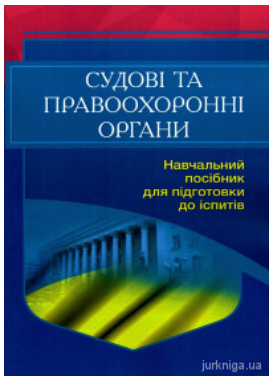

Судові та правоохоронні органи України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів

Загальна теорія держави і права: стереотипне видання

Перейти до галузі права
Теорія держави і права

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →